

Nummer 1

28 februari 2011



NIEUWSBRIEF STICHTING RUITERSPOREN



NIEUWSBRIEF 1

En dit is hem dan, de eerste nieuwsbrief die de Stichting uitbrengt, en we hopen ook de eerste van een lange reeks.

De eerdere nieuwsbrieven die ik de afgelopen jaren verstuurde, waren niet veel meer dan incidentele emails waarin ik het laatste nieuws aankondigde, maar voor deze nieuwsbrief-nieuwe-stijl heb ik mijn ambities een beetje opgeschroefd.



De nieuwsbrief wordt inhoudelijk interessanter en zal een aanvulling zijn op alles wat er op de website gebeurt. Juist voor de wat kleinere onderwerpen leent een nieuwsbrief zich uitstekend.

In principe zal de nieuwsbrief 6 keer per jaar verschijnen. Maar daarbij zal veel afhangen van de hoeveelheid kopij die er binnen komt. Daarbij hoop ik dat deze eerste brief ook de enige zal blijken te zijn die ik in mijn eentje heb verzorgd – bij alle volgende zou ik willen dat er meerdere namen bij de lijst van medewerkers staan!

Deze eerste nieuwsbrief is nog in andere opzichten uniek. Hij zal als enige algemeen toegankelijk op de website geplaatst worden. Alle volgende blijven voorbehouden aan donateurs van de Stichting.

Sjoerd Ruiters. De tweede Cruijff

Doorgewinterde voetballiefhebbers zullen hem nog kennen: **Sjoerd Ruiters**. Hij was eind jaren zestig van de vorige eeuw hét voetbaltalent van Ajax. Vriend en vijand waren het er over eens: dit was de tweede Johan Cruijff. Maar zover kwam het niet. In 1971 stapte Sjoerd van het veld, en stopte met het voetbal. Hij kon de druk niet aan van het moeten presteren.

Ik heb een paar jaar geleden het digitale archief van de Leeuwarder Courant nagezocht op "Ruiters", en vond een stukje over de mij onbekende Sjoerd Ruiters. Een korte speurtocht op internet leverde een aantal krantenartikelen op, waarin het dramatische verhaal tot leven komt. Omdat in één artikel de namen van zijn kinderen genoemd worden, kon ik al snel vaststellen dat Sjoerd tot onze familie behoort (tak 4). Dat maakt dat deze persoonlijke tragedie ons nét iets meer raakt.

Jammergenoeg kreeg ik geen toestemming om de krantenartikelen op mijn website over te nemen, zodat ik alleen kan verwijzen naar de oorspronkelijke pagina's:

Lees verder: <http://www.ruitersporen.nl/verhalen/verhalen.php?story=141>

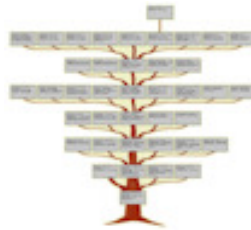


De stamboom

In januari 2011 is de stamboom opnieuw uitgedraaid en op de website gezet. Voor het eerst kwam het aantal nakomelingen van ons aller stamvader **Jan Fransen Ruijter** boven de 3000! Maar niet iedereen van die 3000 heeft als achternaam (De) Ruiters/Ruijters/Ruyters!

In 2010 kwamen opzienbarende aktes aan het licht, waarin plotseling andere achternamen opdoken : Backer, Zootjes, Huisman, Meester, De Boer en niet in de minste plaats Roossien. Allemaal families, die als stamvader 'onze' Jan Fransen Ruijter hebben.

Alleen van de familie Roossien zijn al duizenden nakomelingen bekend. Zij staan opgesomd in een boek dat de Stichting Roelof Fransen Roosje heeft uitgebracht. Op onze website staan er maar een paar, voor zover ik



ze in de boeken van Blokzijl terug kon vinden.

Beperken we ons puur tot ónze tak, dan bevat deze uitdraai 2639 nakomelingen met de achternaam (De) Ruiters/Ruijters/Ruyters. Voor de volledigheid meld ik hier het aantal nakomelingen van de verwante familie's:

Zootjes : 119
 Huisman : 122
 Meester : 43
 Roossien : 75
 De Boer : 20

Het verder uitzoeken van deze aanverwante families is niet onze hoofdzaak, maar als iemand zich daarop wil storten dan ligt er nog een vruchtbaar onderzoeksgebied klaar!

Nieuwe foto's

Het is altijd weer een groot genoegen om foto's te ontvangen. Vooral de foto's die ooit bij een fotograaf zijn gemaakt, zijn vaak van grote schoonheid.

Van Hans de Ruiters uit Heerenveen kreeg ik eind vorig jaar een aantal foto's opgestuurd, waaronder een aantal van zijn grootouders: **Hans de Ruiters** en **Froukje Buwalda**. De mooiste staat hier naast; hij is gemaakt op hun trouwdag 25 juli 1914.

Meer foto's van Hans vind je op de fotopagina:

<http://www.ruitersporen.nl/photos/albumviewer.php?page=202>



Yde Jacobus Engelsma

Een maand geleden las ik in het wekelijkse overzicht van overlijdensadvertenties uit het Sneeker Nieuwsblad plotseling een bekende naam:

Yde Jacobus Engelsma.

Was het niet Jacobus Ydes Engelsma die in de winter van 1811 vrijde met 'onze' Geeske Ruiter, en van het een kwam het ander?

Voor diegenen die het verhaal niet kennen, het komt uit het prachtige boek van Hylke Speerstra: **De Oerpolder.**



Het is heel bijzonder dat we over een foto van Jacobus Ydes Engelsma beschikken. Het is ook verreweg de oudste foto die we in ons bezit hebben en moet rond 1850 zijn gemaakt.

En nu, meer dan twee eeuwen later, overlijdt een nakomeling uit dit huwelijk. Onderaan de advertentie stonden de namen van zijn kinderen. Geen Yde staat erbij, en dus komt er nu ook een einde aan de 200 jaar lange reeks Jacobus - Yde - Jacobus - Yde -

Het verhaal over Geeske en Jacobus staat op de website: <http://www.ruitersporen.nl/verhalen/verhalen.php?story=23>

Oprichting van de Stichting

In deze eerste nieuwsbrief is er ook gelegenheid om eventjes stil te staan bij de oprichtingsgeschiedenis van de Stichting.

In zekere zin staat **Albert Huisman** aan de wieg van de Stichting. Hij nam begin oktober 2009 contact met me op, en maakte me enthousiast voor een nieuw onderzoek naar de vroegste generaties van onze familie met behulp van aktes uit het Rechterlijk Archief. Daarbij kwam veel nieuwe informatie aan het licht, en onze stamboom werd alsmaar interessanter (vond ik).

Het bleek dat onze stamvader ook aan het hoofd stond van andere families. Het was vorig jaar augustus dat **Geert Roossien** me een emailtje stuurde met de vraag of 'onze' Roelof Fransen dezelve was als de stamvader van de familie Roossien: Roelof Fransen Roosje. Dit bleek inderdaad het geval, en via Geert kwam ik in contact met de **Stichting Roelof Fransen Roosje.**

De doelstellingen van deze stichting kwamen vrijwel overeen met wat ik voor ogen had met onze familie. Daarna kwam al snel het idee en de

overtuiging dat er een Stichting Ruitersporen moest komen. Toen ik binnen de familie naar belangstelling polste, kwamen er veel positieve reacties binnen.

Enfin, de rest van het verhaal is bekend.



De ondertekening bij de notaris op 28 januari 2011

Michiel de Ruyter

Is **Michiel de Ruyter**, onze nationale zeeheld, een voorvader van ons? Als ik vertel met de stamboom bezig te zijn, krijg ik deze vraag met enige regelmaat te horen.

Het antwoord is nee.



In genealogische zin stierf dit geslacht immers met Michiels zoon, die kinderloos bleef, uit. De nakomelingen van Michiels dochters mochten uit dankbaarheid voor de heldendaden van

hun grootvader de achternamen De Ruyter de Wildt en De Ruyter van Almonde voeren.

Maar toch is Michiel interessant voor onze familie. Want hoe kwam hij aan zijn achternaam? In Wikipedia lezen we:

Pas in 1636 komt Michiel Adriaenszoon voor het eerst onder de naam 'Ruyter' in een document voor. De herkomst van die naam was in zijn eigen tijd al een raadsel en hierover deden verschillende verhalen de ronde. Eén daarvan was dat hij aan zijn naam kwam omdat zijn grootvader of zijn oom van moederszijde als ruiter had meegevochten in het leger. Maar volgens Van Loo komt de bijnaam De Ruyter waarschijnlijk uit de kaapvaart en is zij ontleend aan het "ruitent" oftewel roven door zijn kaperschip. Het lijkt er overigens op dat de bijnaam vooral door anderen is gegeven: pas in april 1637 ondertekende Michiel voor het eerst met deze naam.

Michiel de Ruyter begon zijn loopbaan dus als een ordinaire zeerover; alleen roofde hij van de vijand, en dan was het niet erg. En kaapvaarder klinkt ook een stuk aangenamer dan zeerover...

Onze achternaam is wellicht ook als bijnaam ontstaan, en dan zelfs nog iets eerder, want in 1618 komen we al een **Jan Jans Ruijter** tegen. We weten dat er onder de vroegste Ruijters veel schippers waren en dus werpt de vraag zich op: hebben wij onze achternaam ook te danken aan **een rovende voorvader ??**

Watersnood 1825

Bij watersnood denken we allemaal aan de grote ramp van 1953 - een ramp die nog steeds tot de verbeelding spreekt, denk maar aan de recente speelfilm.

De ramp van begin februari 1825 is nagenoeg vergeten, zelfs al was dat hier in het noorden de laatste grote natuurramp die plaatsgevonden heeft.

In mijn verhaal op de website noem ik als slachtoffers uit onze familie:

Trijntje Stevens Vonk, de vrouw van Hendrik Jacobs Ruyter. Men vindt haar op 21 februari terug.

Hun dochter Aaltje - zij wordt pas op 20 maart gevonden en is maar drie en een half jaar oud geworden.

Naar nu blijkt behoort ook **hun zoon Harm** tot de slachtoffers. Harm wordt blijkens zijn overlijdensakte pas op 16 maart onder Steenwijk teruggevonden. Hij is maar net zes en een half jaar geworden.

Met drie slachtoffers in één gezin is Hendrik Jacobs Ruyter wel heel erg zwaar getroffen... Het verhaal op de website moet nog met de nieuwe gegevens worden aangevuld, je vindt het hier:

<http://www.ruitersporen.nl/verhalen/verhalen.php?story=6>



Wieger Ruiter

Op de website staat een artikel "Ruiters in de oorlog" waarin ook **Wieger Ruiter** wordt genoemd. Volgens de ons bekende informatie zou hij in Bergen-Belsen omgekomen zijn, maar het verhaal daarachter was ons onbekend. Onlangs kreeg ik contact met Wieger's jongste broer, Trienes, die me iets meer kon vertellen.

Wieger is in het gezelschap van Hendrikus, zijn jongere broer, vertrokken naar Duitsland in om dwangarbeid te verrichten voor de Duitse bezetter.

Volgens Trienes werden ze in een haven te werk gesteld, en droeg Wieger met nog vijf andere personen verantwoordelijkheid voor het goed functioneren van een of andere machine. Op een dag ging die machine stuk, en Wieger werd met zijn kornuiten beschuldigd van sabotage en gefusilleerd.

Trienes herinnert zich dat hij foto's heeft gezien die gemaakt zijn in Wilhelmshafen, zodat we mogen aannemen dat dit de haven was waar Wieger verbleef.

Het is goed mogelijk dat Wieger na de ontdekking van de al of niet gepleegde sabotage vanuit Wilhelmshafen naar Bergen-Belsen is vervoerd—een afstand van twee uur rijden. Daar

is hij dan omgebracht.

De broer Hendrikus heeft het allemaal meegemaakt en zou ons precies kunnen vertellen hoe het gegaan is. Maar toen Hendrikus na de oorlog alleen terugkeerde is er nauwelijks over gesproken. En Hendrikus is een half jaar geleden overleden...

Trienes heeft zijn broer niet gekend, ze scheelden achttien jaar in leeftijd. Hij vermoedt dat zijn broer Geesbert wel iets meer weet, en wellicht dat er langs die weg toch meer bekend wordt over deze aangrijpende gebeurtenis. We wachten af.

<http://www.ruitersporen.nl/verhalen/verhalen.php?story=16>

Opmerkelijk

De dominee van Blokzijl hield in de doop- en trouwboeken van zijn kerk nauwkeurig bij wie er gedoopt werden, en wie er in het huwelijk trad. Maar zo nu en dan vinden we ook andere opmerkingen in de tekst, waarvan deze opvallende tekst die we tussen de namen van de gehuwden aantreffen, **augustus 1695**:

Fiat adhortatio ad catum, post ultimas preces, ante benedictionem, ut velint liberalem elmosinam contribuere ad sublevandos pauperes in Muggebeet quorum res flammis nuper sunt consumptae cum exitu per fores templi, ubi diaconi id colligent,

In gewoon Nederlands:

Er worde een aansporing gedaan aan de gemeente, na de laatste gebeden, voor de zegen, dat zij een royale aalmoes zullen bijdragen om de armen in Muggebeet te ondesteunen, wier zaken onlangs door de vlammen zijn verteerd, bij de uitgang van de kerk waar de diacenen het zullen inzamelen.



In Muggenbeet woonden in deze tijd veel Ruijters, waaronder bijvoorbeeld Wijcher Jans Ruijter met zijn gezin. Wijcher Jans was hier bakker. We weten niet hoe groot deze brand is geweest, en of onze voorouders er door zijn getroffen – maar het kan bijna niet anders.

Veenbranden waren in het algemeen erg gevaarlijk en konden heel lang doorwoeden, omdat het veen onder de oppervlakte door bleef smeulen en telkens weer oplaaide. Dat de dominee zijn gemeente aanspoorde om vooral vrijgevig te zijn, doet vrezen dat het toch een behoorlijke ramp moet zijn geweest.

Oproep



In ieder wijkkrantje en verenigingsblad tref je ze aan: oproepen aan de lezers om toch vooral veel kopij op te sturen en mee te helpen met het vervaardigen van het blad. Wij willen daar niet voor onder doen.

Dus iedereen die een onderwerp weet dat zich leent voor dit nieuwsblad, of zelf een verhaal of idee heeft, of mee wil helpen met het opmaken van de tekst, of : neem contact met ons op!

En natuurlijk zijn we erg benieuwd naar je mening over deze nieuwsbrief. Wat is er goed, wat kan er beter? Wat heb je gemist, wat vond je overbodig?

Heb je suggesties of opmerkingen? Wij horen het graag!

Vooruitblik

In de nieuwsbrief van april zullen een aantal vaste rubrieken hun intrede doen, waarbij alle hulp uit de lezerskring zeer welkom is.

De volgende rubrieken staan op stapel:

- **"STEL JE VOOR .."** : Hierin kunnen donateurs zich voorstellen door middel van een korte tekst. Geen uitgebreide verhalen maar bv. herinneringen aan waar je bent opgegroeid, hoe je (groot)ouders leefden, opvallende gebeurtenissen, etc. Iedereen kan toch wel zo'n stukje maken? En als je veel te vertellen hebt, dat kan ook. Dan maken we er een verhaal van voor op de website.
- **"DE PLEK"** : Hierin zal elke keer een bijzondere plek aan de orde komen. Een plek die van belang is voor onze familie, óf voor iemand persoonlijk. Iedereen die zo'n bijzondere locatie kent, wordt uitgenodigd contact met ons op te nemen.
- **"HET SPOOR TERUG"** : Elke keer aandacht voor een bijzonder familielid, beroep, foto, omstandigheid uit de stamboom.



Volgens de planning zullen er ieder jaar nieuwsbrieven verschijnen in februari, april, juni, augustus, oktober en december. Omdat de oprichting van de Stichting iets meer tijd nam dan verwacht, is deze eerste nieuwsbrief aan de late kant. Deze tijd zullen we de komende maanden proberen in te halen.



Als je deze nieuwsbrief op je printer afdrukt, kun je hem ook laten lezen aan familieleden zonder internet.